

EUROPEJSKI INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

Streszczenie opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie wniosku dotyczącego systemu pilotażowego na potrzeby infrastruktur rynkowych opartych na technologii rozproszonego rejestru

(Pełny tekst niniejszej opinii jest dostępny w wersji angielskiej, francuskiej i niemieckiej na stronie internetowej EIOD: www.edps.europa.eu)

(2021/C 229/04)

W dniu 24 września 2020 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie systemu pilotażowego na potrzeby infrastruktur rynkowych opartych na technologii rozproszonego rejestru (COM(2020) 594 final). We wniosku ustanawia się zharmonizowane wymogi dla niektórych uczestników rynku dotyczące ubiegania się o zezwolenie na korzystanie z infrastruktur rynkowych opartych na technologii rejestru cyfrowego (DLT) i uzyskania takiego zezwolenia.

EIOD podkreśla, że ochrona danych osobowych nie stanowi przeszkody dla innowacji, w szczególności dla rozwoju nowych technologii w sektorze finansowym. Jednocześnie przypomina, że środki przyjęte na szczeblu UE w odniesieniu do innowacyjnych technologii obejmujących przetwarzanie danych osobowych muszą być zgodne z ogólnymi zasadami **konieczności i proporcjonalności**. Ponadto, biorąc pod uwagę brak pełnego obrazu tych nowych technologii, które mają wpływ na nasze społeczeństwo, **EIOD uważa, że należy stosować podejście oparte na zasadzie ostrożności**.

EIOD zauważa, że w zależności od konfiguracji DLT metadane lub dane transakcyjne w niej przechowywane można uznać za dane osobowe, jeżeli dotyczą one zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. Administratorzy danych muszą zatem dokładnie przeanalizować i udokumentować konfigurację DLT w celu ustalenia, czy dane osobowe są przetwarzane w ten sposób, a w konsekwencji operacje podlegają obowiązkowi w zakresie ochrony danych.

EIOD podkreśla, że technologia leżąca u podstaw niektórych rejestrów cyfrowych, w szczególności tych, które są publiczne i bez zezwolenia, rodzi zasadnicze pytania dotyczące jej zgodności z wymogami ochrony danych.

EIOD jest zdania, że przed wejściem w życie wniosku należy przeprowadzić dyskusję na temat ogólnej zgodności systemów DLT z ramami ochrony danych.

EIOD zauważa, że w przypadku gdy DLT zawiera dane osobowe wewnątrzłańcuchowe, związane z nimi operacje przetwarzania będą prawdopodobnie spełniały kryteria klasyfikacji operacji przetwarzania jako operacji wysokiego ryzyka. W związku z tym administrator przed przetwarzaniem danych osobowych przeprowadza ocenę skutków dla ochrony danych w odniesieniu do planowanych operacji przetwarzania. Ponadto może być wymagana uprzednia zgoda właściwego organu ochrony danych.

EIOD zaleca, aby wniosek zawierał – w stosownych przypadkach – jako część wniosku o obsługę informacji związanych z infrastrukturą rynkową opartą na DLT, podstawowe informacje dotyczące planowanych operacji przetwarzania. Ponadto zaleca, aby operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT publikowali informację o polityce prywatności w tym samym miejscu, w którym znajdują się informacje operacyjne wymagane we wniosku.

EIOD podkreśla, że rozwiązania informatyczne i cybernetyczne przewidziane we wniosku dotyczącym funkcjonowania infrastruktur rynkowych opartych na DLT muszą być również zgodne z obowiązkami określonymi w art. 22 i 32 RODO. ⁽¹⁾

Ponadto, w kontekście zgłaszania kwestii operacyjnych przez operatorów infrastruktur rynkowych opartych na DLT, EIOD zaleca przypomnienie w motywie, że w przypadku naruszeń ochrony danych osobowych operator powiadamia o nich również właściwy organ ochrony danych, zgodnie z art. 33 RODO, oraz, w stosownych przypadkach, osoby, których dane dotyczą, zgodnie z art. 34 RODO.

3. KONTEKST

1. W dniu 24 września 2020 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie systemu pilotażowego na potrzeby infrastruktur rynkowych opartych na technologii rozproszonego rejestru (COM(2020) 594 final) („**wniosek**”). We wniosku ustanawia się zharmonizowane wymogi dla określonych uczestników rynku, mianowicie firm inwestycyjnych, operatorów rynku lub centralnych depozytów papierów wartościowych, dotyczące ubiegania się o zezwolenie na korzystanie z infrastruktur rynkowych opartych na technologii rejestru cyfrowego („**infrastruktura rynkowa oparta na DLT**”) i uzyskania takiego zezwolenia w nadzorowanym środowisku z zastosowaniem szczególnych wyłączeń w zakresie zgodności z przepisami finansowymi. W szczególności wniosek ma cztery cele: zagwarantowanie pewności prawa dla kryptoaktywów, zapewnienie stabilności finansowej, ochrona konsumentów i inwestorów oraz umożliwienie innowacji w zakresie wykorzystania technologii blockchain, technologii rozproszonego rejestru i kryptoaktywów.
2. Niniejszy wniosek jest częścią pakietu, który obejmuje wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie tworzenia rynków kryptoaktywów ⁽²⁾ („**rozporządzenie MICA**”), wniosek w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej ⁽³⁾ („**rozporządzenie DORA**”) oraz wniosek w sprawie określenia lub zmiany niektórych powiązanych unijnych przepisów dotyczących usług finansowych ⁽⁴⁾. EIOD spodziewa się również konsultacji w sprawie innych rozporządzeń wchodzących w skład pakietu zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725.
3. W dniu 26 lutego 2021 r. Komisja Europejska zwróciła się do Europejskiego Inspektora Ochrony Danych („**EIOD**”) o wydanie opinii w sprawie wniosku, zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725. Uwagi te ograniczają się do przepisów wniosku, które są istotne z punktu widzenia ochrony danych.

5. WNIOSKI

W związku z powyższym EIOD:

- przypomina, że ochrona danych osobowych nie stanowi przeszkody dla innowacji, w szczególności dla rozwoju nowych technologii, zwłaszcza w sektorze finansowym;
- podkreśla, że technologia leżąca u podstaw niektórych rejestrów cyfrowych, w szczególności tych, które są publiczne i bez zezwolenia, rodzi zasadnicze pytania koncepcyjne w odniesieniu do wymogów w zakresie ochrony danych; zaleca zatem, by przed wejściem wniosku w życie odbyła się dyskusja na temat możliwego sposobu zapewnienia kompatybilności systemów DLT z ramami ochrony danych;
- podkreśla, że kryptoaktywa będące przedmiotem obrotu na infrastrukturach rynkowych opartych na DLT objętych wnioskiem powinny być tylko tymi, które wykorzystują konfigurację DLT zgodną z ramami ochrony danych;
- sugeruje, by w ramach informacji wymaganych przez operatora w kontekście jego stosowania do obsługi infrastruktury rynkowej opartej na DLT, w stosownych przypadkach, uwzględnić również wykaz przewidywanych operacji przetwarzania obejmujących dane osobowe, podział ról i obowiązków każdego operatora zgodnie z RODO w ramach infrastruktury rynkowej opartej na DLT, a także główne przewidywane zagrożenia i strategie ograniczania ryzyka w odniesieniu do ochrony danych;
- podkreśla, że rozwiązania informatyczne i cybernetyczne przewidziane we wniosku dotyczącym funkcjonowania infrastruktur rynkowych opartych na DLT muszą być również zgodne z obowiązkami określonymi w art. 22 i 32 RODO;

- zaleca przypomnienie w motywie, w kontekście zgłaszania kwestii operacyjnych przez operatorów infrastruktury rynkowych opartych na DLT, że w przypadku naruszeń ochrony danych osobowych operator powiadamia o nich również właściwy organ nadzorczy ds. ochrony danych, zgodnie z art. 33 RODO, oraz, w stosownych przypadkach, osoby, których dane dotyczą, zgodnie z art. 34 RODO.

Bruksela, 23 kwietnia 2021 r.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI

-
- (¹) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).
- (²) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmieniającego dyrektywę (UE) 2019/1937, COM/2020/593 final. Dostępny pod adresem: EUR-Lex – 52020PC0593 – PL – EUR-Lex (europa.eu).
- (³) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014 oraz (UE) nr 909/2014, COM/2020/595 final, dostępny pod adresem: EUR-Lex – 52020PC0595 – PL – EUR-Lex (europa.eu).
- (⁴) Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2006/43/WE, 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 i (UE) 2016/2341, COM/2020/596 final. Dostępny pod adresem: EUR-Lex – 52020PC0596 – PL – EUR-Lex (europa.eu).
-